

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 18 SEPTEMBER 2008

inzake

**het voorontwerp van ordonnantie betreffende de omzetting van de Richtlijn 2005/36/EG
op het gebied van de reisagentschappen
&
het ontwerp van besluit betreffende het statuut van de reisagentschappen**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE BETREFFENDE DE OMZETTING VAN DE RICHTLIJN 2005/36/EG OP HET GEBIED VAN DE REISAGENTSCHAPPEN

ONTWERP VAN BESLUIT BETREFFENDE HET STATUUT VAN DE REISAGENTSCHAPPEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 18 september 2008

Aanhangigmaking

Op 14 augustus 2008 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Economie, Werkgelegenheid, Wetenschappelijk Onderzoek, Brandbestrijding en Dringende medische hulp een adviesaanvraag ontvangen inzake het voorontwerp van ordonnantie betreffende de omzetting van de Richtlijn 2005/36/EG op het gebied van de reisagentschappen en het uitvoeringsbesluit ervan.

Na onderzoek door zijn Commissie Economie-Werkgelegenheid tijdens haar zitting van 4 september 2008 formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

Omdat het samenwerkingsakkoord tussen de ter zake bevoegde federale entiteiten werd opgegeven, stelt **de Raad** tot zijn spijt vast dat een harmonisering tussen de bepalingen die in elk van de Gewesten van kracht zijn voortaan moeilijk, zo niet onmogelijk lijkt.

De Raad wijst erop dat het ontbreken van een dergelijke harmonisering tussen de voorzieningen van de drie Gewesten nadelig zou kunnen zijn voor de concurrentiekracht van de Brusselse ondernemingen.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties pleiten ervoor dat de in het Brussels Gewest toegepaste reglementering niet nadeliger zou zijn voor de Brusselse economische operatoren in vergelijking met de in de andere Gewesten toegepaste reglementering.

De Raad noteert bovendien dat deze economische sector geconfronteerd wordt met heel wat aanbiedingen vanwege « on line » ondernemingen (via het Internet), die in de meeste gevallen wettelijk gezien geen licentie van één van de Gewesten nodig hebben.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vestigen de aandacht van de Regering op het feit dat het eveneens verstandig zou zijn om rekening te houden met de impact van de Dienstenrichtlijn, die op 28 december 2006 van kracht is geworden en die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in al zijn bevoegdheden tegen 28 december 2009 zou moeten omzetten. Het gaat met name om de vereenvoudiging van de procedures, en voor wat de KMO's betreft om de toelating voor multidisciplinaire activiteiten, gezien de vereiste inzake een hoofdactiviteit niet in overeenstemming is met de Dienstenrichtlijn. De federale Regering zal in elk geval in samenwerking met de drie Gewesten ten laatste op 28 december 2009 bij de Europese Commissie een verslag moeten indienen met informatie over de aanpassing van haar licentiestelsel voor dienstverleners - reisagentschappen.

De representatieve werknemersorganisaties menen van hun kant dat het voorbarig is om rekening te houden met de impact van de Dienstenrichtlijn. In dit opzicht herhalen ze dat er vóór haar omzetting nog steeds aan de vaststelling van haar toepassingsveld wordt gewerkt.

De Raad heeft vragen bij het negatief advies van de Inspecteur van financiën en vraagt om vóór de invoering van de reglementering de menselijke en financiële middelen ten uitvoer te leggen.

Bijzondere beschouwingen

A) Voorontwerp van ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Vooreerst wil **de Raad** erop wijzen dat in de Nederlandse tekst van het ontwerp de term «*agence de voyages*» door «*touroperator*» wordt vertaald. Deze vertaling is onjuist en moet door «*reisbureau*» worden vervangen.

Voor het overige formuleren **de representatieve werknemersorganisaties** geen bijzondere beschouwingen bij het voorontwerp van ordonnantie.

De representatieve werkgeversorganisaties stellen vast dat de ordonnantie en het besluit geen minimumkapitaal voorzien. Ze menen dat dit ten opzichte van de huidige reglementering een stap achteruit is.

Artikel 1

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties nemen er akte van dat Richtlijn 2005/36/EG betrekking heeft op de erkenning van beroepskwalificaties. Ze zijn van oordeel dat deze betrekking hebben op de natuurlijke persoon en niet op de vennootschap. Het is niet duidelijk of de wetgever aan het statuut van de reisagent denkt of het statuut van het reisagentschap wil reglementeren.

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties menen dat het verkieslijk zou zijn geweest om ook de Dienstenrichtlijn 2006/123/EG te vermelden.

Artikel 2 § 1

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties menen dat de vereiste inzake een hoofdactiviteit niet in overeenstemming is met de Dienstenrichtlijn. Ze beroepen zich op artikel 30 van de Dienstenrichtlijn en de voorbereidende werkzaamheden (COM (2002) 441). De verplichting om maar één activiteit uit te oefenen of de verplichting om verschillende activiteiten in de verschillende lokalen uit te oefenen wordt hierin als problematisch omschreven. Voor personen die een gereguleerd beroep uitoefenen, is het mogelijk om op basis van de Richtlijn beroepskwalificaties regels op te leggen. Maar deze Richtlijn heeft enkel betrekking op de natuurlijke persoon en niet op de vennootschap. In het decreet wordt de licentie niet ambtshalve aan een natuurlijk persoon toegekend.

Artikel 4

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties herhalen de hierboven geformuleerde opmerking. De te beschermen titel heeft betrekking op de beroepskwalificatie - reisagent - indien men de logica van Richtlijn 2005/36/EG volgt.

Artikel 6, 2° - Voorwaarden wat betreft de onderneming

De representatieve werkgeversorganisaties stellen vast dat het ontwerp van ordonnantie geen kapitaalvereiste meer voorziet. In het licht van de bescherming van de consument lijkt het hen opportuun om dit opnieuw te eisen. Er wordt aangeraden om over een minimum aan permanente eigen fondsen te beschikken. De vennootschappen met negatieve eigen fondsen vormen een groot risico voor de consument wanneer men aan de vooruitbetaling van reizen denkt. In de toeristische sector betaalt de klant een dienst vóór hij deze heeft verkregen.

De representatieve middenstandsorganisaties menen dat de bekwaamheden van reisagent zouden moeten volstaan om de consument te beschermen en beroepen zich op de wetsvoorschriften betreffende de vennootschappen wanneer de activiteiten conform deze voorschriften worden uitgeoefend.

In verband met de voorwaarden inzake een technische uitrusting noteren **de representatieve werkgeversorganisaties** dat de invoering van strenge technische vereisten geen zin meer heeft in het kader van de vrije dienstverlening (zie hoger).

Artikel 7

De representatieve werkgeversorganisaties merken op dat indien de technische vereisten worden geschrapt, dit artikel ook kan worden geschrapt. In het kader van de vrije dienstverlening zijn de technische vereisten van weinig nut, omdat de reisagentschappen uit andere Lidstaten of uit andere Gewesten hun diensten vrij kunnen aanbieden.

Artikel 8, 5°

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties pleiten voor de schrapping van de retributie. Het statuut van reisagentschap is er ter verdediging van de consument (zie Dienstenrichtlijn vereiste om licentiestelsels te rechtvaardigen). Het is onlogisch dat de vennootschappen een retributie betalen voor een statuut dat vooral ten dienste van de consument wordt gesteld.

Artikel 11

In verband met de samenstelling van het technisch comité dringen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** erop aan dat de Regering zich zou beroepen op artikel 14, 6° van de Dienstenrichtlijn.

B. Ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

Vooreerst wil **de Raad** erop wijzen dat in de Nederlandse tekst van het ontwerp de term «*agence de voyages*» door «*touroperator*» wordt vertaald. Deze vertaling is onjuist en moet door «*reisbureau*» worden vervangen.

Voor het overige formuleren **de representatieve werknemersorganisaties** geen bijzondere beschouwingen bij het voorontwerp van ordonnantie.

Artikel 1

De representatieve werkgeversorganisaties stellen de Regering voor om zich op de Dienstenrichtlijn te beroepen. Op korte termijn (2009) moet deze in het nationaal recht worden omgezet.

Artikel 7

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties stellen vast dat de bedragen van de borgstellingen zich nog altijd op het niveau van 1965 bevinden. Ze raden op zijn minst een indexeringsclausule aan. De vraag die blijft is of het aantal bedienden een goed criterium is om het bedrag van de borgstelling te bepalen. De in het Gewest behaalde omzet, wanneer deze kan worden gekend krachtens de wetgeving op de jaarrekeningen, lijkt een relevanter criterium, omdat het effectief risico door het geheel der reissommen wordt gevormd.

Bovendien zijn **de representatieve werkgeversorganisaties** van oordeel dat het onlogisch is om rekening te houden met de bedienden, die niet in het Gewest zijn tewerkgesteld. Dit zou een discriminerend effect hebben en dus in tegenspraak met de Dienstenrichtlijn zijn.

Artikel 10 - Technische uitrusting

De representatieve werkgeversorganisaties pleiten voor de schrapping van deze technische vereisten. De vereenvoudiging is al positief. Men dient te weten of de houder van de licentie zijn activiteiten ook buiten de vennootschap mag ontwikkelen wanneer hij over vaste lokalen beschikt. Dit lijkt in de huidige tekst niet het geval te zijn.

Artikel 17

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen zich af wat een technisch comité in verenigde afdelingen betekent. Ze menen dat de samenstelling van het technisch comité in eerste aanleg en in beroep niet identiek mag zijn. Het kan verkieslijk zijn om over een beroepscomité te praten. In verband met de samenstelling ervan herhalen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** hun verwijzing naar artikel 14, 6° van de Dienstenrichtlijn.

Ze zijn van oordeel dat de schorsende kracht niet zou mogen spelen wanneer men niet meer voldoet aan de voorwaarden van artikel 36 van de wet van 16 februari 1994 betreffende de insolabiliteitsverzekering.

Artikel 18

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties zijn van oordeel dat hoewel er geen enkele verplichting bestaat om de activiteiten uitsluitend in de vennootschap/instelling uit te oefenen, er geen bijzonder reglement voor de beurzen mag zijn. Op basis van de vrije dienstverlening mogen dienstverleners uit andere Lidstaten/Gewesten ook hun diensten tijdelijk in beurzen en salons aanbieden. Het begrip tijdelijk is echter zeer ruim. Volgens de voorbereidende werkzaamheden sluit de term tijdelijk het feit niet uit dat men bijvoorbeeld voor verschillende maanden kantoren huurt.

Artikel 21

Er wordt verwezen naar de inlichtingen die dienstverleners hun gebruikers krachtens artikel 26 van de Dienstenrichtlijn moeten verstrekken. **De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** wijzen de Regering erop dat deze inlichtingen aan de tekst van het besluit moeten worden toegevoegd.

Artikel 25 - Gebruik maken van de borgtocht

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties menen dat er van de borgtocht moet kunnen worden gebruik gemaakt van zodra er een leveringsplicht bestaat. In de huidige tekst is dit enkel na het einde van de reis mogelijk. Omwille van het feit dat de betaling bevrijdend is, moet men ook op de onbetaalde facturen gebruik kunnen maken van de borgtocht. De organisator kan geen *exceptio non adimpleti contractus* inroepen ten overstaan van de consument die de reisagent heeft betaald.

Artikel 26 - Betwistingen

De representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties nemen er akte van dat de betwistingen enkel zullen kunnen worden aanvaard wanneer deze voldoende gemotiveerd zijn en dat de herhaalde misbruiken van betwistingen of van de borgtocht (gebruik als kaskrediet) door de deontologie zullen kunnen worden gesanctioneerd.

*
* *